

GESTOS FORA DE LLOC 22.01 - 24.03

La Escocesa / Castell de Montjuic

Gestos fora de lloc és un moviment de translació entre espais, un intent de dur certs processos i dinàmiques que operen dins de La Escocesa i la configuren, al Castell de Montjuïc. Un acoblament parcial de gestos i accions que també ens parla de la incomoditat d'aquest desplaçament.

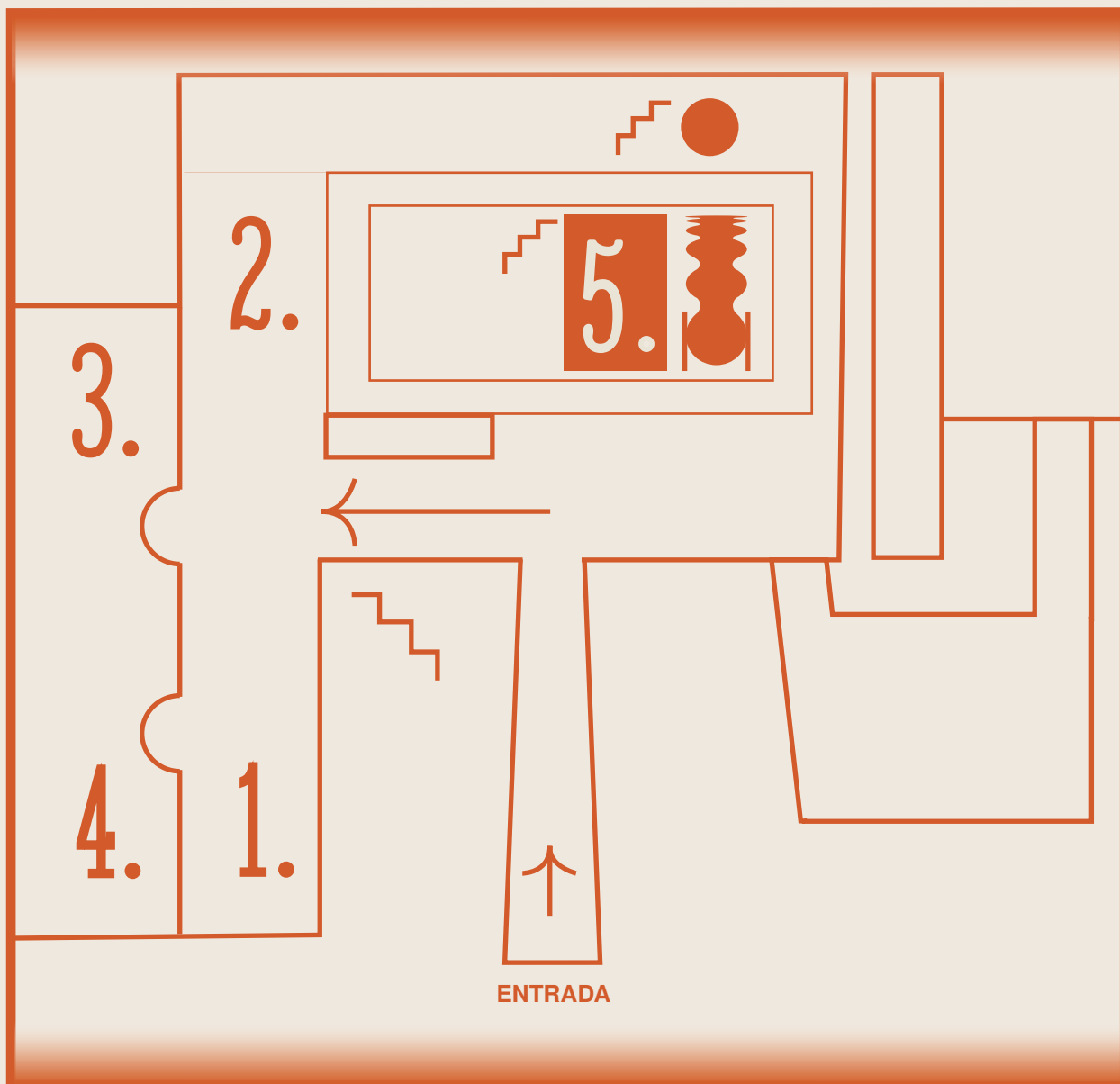
La Escocesa és una fàbrica de creació, un centre públic de residències artístiques i producció d'art contemporani. Al mateix temps, és un ecosistema i, com a tal, està format per comunitats d'organismes, el seu entorn físic i les relacions que s'estableixen entre ells. Quines interaccions, predisposicions o accions articulen aquesta xarxa invisible? Quins gestos aparentment insignificants són transformadors? Com configuren aquests gestos les pràctiques artístiques?

La utopia de la convivència en un espai de creació es converteix en un projecte polític quan es tensionen certes inèrcies que oscil·len entre l'individu i el col·lectiu, el públic i el privat, allò que és meu i allò que és teu, el caos i l'ordre, el que està dins i el que està fora. No obstant això, en el moment d'explicar la trama que sosté la vida en comunitat, sovint ens trobem amb que els discursos s'han desgastat i les paraules han exhaurit el seu significat. És llavors quan es desvetllen les subtils dels gestos cap a un desplaçament que els converteix en radicals.

A través de les propostes de Rosa Lendínez, Radial Radiant, Michael Lawton, Juan Antonio Cerezuela, Natalia Castañeda i Sonia Villar, ens acostem a algunes d'aquestes pràctiques que s'enuncien, amplifiquen o deformen en ocupar un lloc entre els murs del castell.

Els artistes que conformen aquesta exposició comparteixen un mateix espai, una quotidianitat travessada per múltiples afectes, afinitats i desitjos. Però també tenen la voluntat de construir un projecte associatiu que és més que la suma de les parts, que té una estructura horitzontal i conté xarxes de suport. En aquest context, les pràctiques, i no tant els discursos, són creadores de món.

1. Michael Lawton

3. Rosa Lendínez

2. Juan Antonio Cerezuela

4. Sonia Villar / Natalia Castañeda

5. Radial Radiant

1. Michael Lawton

1. Una ploma, runes i quelcom més

En aquesta obra, Michael Lawton trasllada els 73 quadres acabats que té al seu taller a les casernes del castell. Alguns seran visibles per al visitant, altres no; la disposició serà provisional i potser precària, més pròpia d'un estudi d'artista que d'un espai expositiu. Michael utilitza l'abstracció als seus llenços per narrar moments poètics, viscuts o especulatius. Per exemple, l'instant en què el núvol de cendra fosforescent es va solidificar al voltant de la ciutat de Pompeia, o el moment en què els nostres llunyans avantpassats es van arrossegat fora del pantà primordial fa 3.800 milions d'anys. Sempre hi ha un text que acompanya les seves obres, aquesta vegada un poema escrit de manera provisional sobre la mateixa instal·lació. Poema traduït per Laia Martínez López.

Bio *Nascut a Sheffield, Regne Unit, Lawton es va traslladar a Barcelona el 2017. Des de llavors ha completat residències a Hangar.org i MACBA Centre d'Estudis i Documentació, i al 2020 va començar una llarga residència a La Escocesa que encara està en curs. El 2022 va exposar individualment Cangles, a la Fundació Arranz Bravo, i el 2023 La pedra ritual de Collserola, al Centre d'Art Maristany, i Te recuerdo de una vida futura, a la sala gran de La Capella, a Barcelona. També ha participat recentment a les següents exposicions col·lectives: Seeing, Feeling, Forgetting, APT Gallery, Londres; Al alcance, galeria Dilalica, Barcelona; i Aliento, Noguera Blanchard, Barcelona.*

2. Juan Antonio Cerezuela

2. Zona en construcció: zona en destrucció

La Escocesa ha estat testimoni de la resistència de diferents veus i de gestos de lluita contra la gentrificació i l'avanç especulatiu que afecten el barri, i que expulsen als seus veïns mitjançant l'increment dels preus de lloguer i els desallotjaments d'habitatges. L'estat en construcció de la zona no produeix sinó una destrucció del seu entorn, del seu hàbitat i de la seva identitat com a barri. Zona en construcció: zona en destrucció pretén fer una recopilació de lemes, frases i textos que en les últimes dècades s'han pogut llegir al barri a través de pintades, cartells o pancartes i que enfronten veus marginals en contra del monstre especulatiu que assetja la zona. Històricament, La Escocesa ha participat en algunes d'aquestes resistències i lluites; veus que, d'altra banda, ressonen en altres contextos similars dins i fora del territori local.

Bio *Juan Antonio Cerezuela (Cartagena, 1982) és artista visual i investigador. En el seu treball artístic, la correlació entre llenguatge, temps i espai sol estar sempre present a través de projectes d'instal·lació, performances i intervencions site specific, on elements com el silenci, la latència, la invisibilitat i la il·legibilitat es repeteixen constantment i mostren diferents tensions. La seva recerca se centra en la manera com ens arriben els relats i en com s'articulen els discursos de poder i hegemònics; amb els seus treballs, aconsegueix visualitzar narracions no oficials i contrarelats capaços de desactivar-los. Els seus últims projectes troben a les runes un dels principals potencials d'exploració.*

3. Rosa Lendínez Como una celosía

Esta instalación escultórica, realizada a partir de piezas de madera, articula una estructura-red de apoyo como metáfora de La Escocesa y sus funcionamientos. Una red que sujeta, que se extiende y se adapta al espacio y que también reparte tensiones y funciones. Las piezas que conforman la red tienen ciertos detalles como incrustaciones y aperturas. Representan personas, hitos o momentos clave de la historia y de las dinámicas de funcionamiento actuales de La Escocesa. De esta manera se rememoran cuerpos dispares, experiencias de vidas y arte que se cruzaron y atravesaron, adaptándose a distintas necesidades temporales. En la búsqueda y selección de estos hitos ha sido fundamental la colaboración del artista Juan Antonio Cerezueta. Las piezas se han realizado empleando técnicas de marquetería taracea, estos son procedimientos manuales, lentos y de orígenes dispares (en un sentido temporal y geográfico).

Bio *Rosa Lendínez es Doctora en Bellas Artes, artista y docente. Como artista, a partir del dibujo y la escultura, intenta abordar la relación con el espacio, cómo se ocupa un lugar y cuestiones relativas a la duración o el tiempo. También indaga en la poética del material, las relaciones, el tacto y el contacto. Le atraen las prácticas colaborativas, generar conocimiento y recursos colectivamente. Actualmente, también investiga metodologías y herramientas didácticas para contrarrestar carencias cognitivas y vivenciales-emocionales ligadas al momento social y tecnológico en el que nos encontramos. Como docente intenta fomentar la capacidad de emocionarse y desarrollar pensamientos complejos a través de las formas, el espacio y el material.*

4. Sonia Villar i Natalia Castañeda La cinquena pota de la taula

Netejar, reciclar i adaptar. Reorganitzar, moure i convocar. Aprofitar, reunir-nos i ballar. Llançar, mudar i ajustar. Ajuntar-nos i menjar. Compartir i intercanviar aliments, restes i regals. Així es conjuguen els temps d'un ecosistema mutant, autoreflexiu i afectuós. Les seves dinàmiques, la seva influència i el seu entorn provoquen desafiaments constants i diversos que impliquen una atenció col·lectiva; menjar on tot passa i es digereix. Es fa amb el que es té i, tot i que a vegades la realitat pugui semblar precària, aquestes dinàmiques que es couen i es cultiven a La Escocesa fan que sigui un escenari de creació òptim, apassionat i reptador.

Aquesta instal·lació és una extensió del programa Mesa, que va tenir lloc a La Escocesa durant el 2023 i que estira la seva cinquena pota fins al Castell de Montjuïc. Una escenografia creada amb elements de La Escocesa per explorar el ritual del menjar compartit com un mitjà artístic. Una invitació a prestar atenció al nostre comportament alimentari quotidià, a la nostra relació amb el menjar i l'experiència de menjar. Un ritual escènic i sensual entre comensals, aliments, microorganismes i condicions atmosfèriques. Una trobada per a una experiència gastronòmica expandida com a forma de situar-se en un lloc. Una rèplica fermentada de trastos i microorganismes envellits: rastres materials que s'ofereixen per a una digestió col·lectiva, interespecie i multisensorial.

Bio Sonia Villar. *Artista i investigadora de poètiques metabòliques, té tendència a prestar atenció a les transformacions, a ser simbiòtica i porosa i a creure que l'art i la ciència poden ser la mateixa cosa. La seva pràctica genera situacions en què es materialitza el continuïtat de relacions no lineals entre l'entorn, els organismes i les condicions atmosfèriques. És resident d'investigació a La Escocesa (des de 2021) i ha estat part del gremi de gastronomia del Santa Mònica (2021-23). A més, ha fluctuat entre la composició dels organismes DU-DA (2019-21), de la xarxa micològica eemeeme (2020-22) i del grup cor-pus del projecte co- (2020-21).*

Natalia Castañeda. *El treball de la Natalia busca establir relacions que parteixen de la representació cap a narratives visuals que qüestionen els desitjos de qui observa el paisatge i la voluntat mateixa del retratat. El compromís de seguiment i documentació en territoris específics, com les glaceres muntanyoses, li permeten un agenciament cos a cos projectat en relats que creuen estudis científics, afectes i ficcions. Usa la cartografia com a metodologia híbrida i emocional per registrar els canvis, caminar el terreny i sentir la transformació que implica el nostre avançar. A través de la línia, els seus recorreguts oscil·len entre cims nevats i vestigis arqueològics, la seva obra proposa trànsits i interseccions que vinculen moviments geològics, biològics, humans i no humans. Són trames que se sobreposen i es revelen a través de mitjans com el dibuix, la pintura, la ceràmica i el vídeo, en la insistència per registrar dinàmiques que regeixen el drama i la meteorologia del territori.*

5. Radial Radiant

Tòtem

Des de fa més d'una dècada, a la terrassa de la Fàbrica de Creació de La Escocesa hi ha un estrany artefacte de ferro i plàstic que sembla les runes d'un globus terraquí. Al llarg dels anys, l'origen i la funció d'aquest element ha estat objecte d'especulació per part dels residents. S'ha dit d'ell que és una gran tómbola, un forn solar, un col·lector de pluja o un instrument astronòmic. Gairebé ningú sap què és i què fa allà, però s'ha consolidat com un símbol de la naturalesa màgica, improvisada, precària i excèntrica de la Fàbrica. Ha estat present en festes i esdeveniments, ha format part de performances i ha estat representat en quadres i fotografies. En la seva condició de runa difusa, el tòtem representa la història fragmentària, oral i múltiple de La Escocesa.

Ara es troba al mirador del Castell de Montjuïc. Per aconseguir que així sigui, el col·lectiu Radial Radiant va demanar a totes les persones que han passat per La Escocesa que ajudessin a empènyer aquesta runa des de la Fàbrica fins al castell, per portar-la a mà i caminant durant tot un dia fins a la fortificació. Un exercici fitzcarrialdà que invoca l'esperit col·laboratiu de La Escocesa.

Bio *Radial Radiant és un col·lectiu artístic híbrid i transdisciplinari, fundat el 2019 a Barcelona i actualment integrat per Silvia Renda, Erica Volpini i Ezequiel Soriano. La seva pràctica abasta el dispositiu del llibre d'art i investiga el seu llenguatge en la contemporaneïtat, creant llibres i contextos de dinamització amb llibres. El trio experimenta també mitjançant tallers i exercicis concebuts com a contextos de recerca col·lectiva, barrejant metodologies de creació, investigació i educació basades en la pràctica. Les seves dinamitzacions es materialitzen en instal·lacions, esdeveniments i exercicis participatius ancorats en el material i el diàleg. El que mou el col·lectiu és tenir relacions de qualitat, qüestionar-se i compartir des de la seriositat plaent del joc.*

**GESTOS FORA DE LLOC ÉS UNA CO-PRODUCCIÓ
ENTRE LA ESCOCESA I EL CASTELL DE MONTJUÏC**

**ARTISTES
ROSA LENDÍNEZ, RADIAL RADIANT, MICHAEL
LAWTON, JUAN ANTONIO CEREZUELA, NATALIA
CASTAÑEDA I SONIA VILLAR
COMISSARIAT I PRODUCCIÓ CLARA PIAZUELO I
ALBA COLOMO / LA ESCOCESA**

**CARTELAS ÈLIA BAGÓ Y SARA TORRES
IMATGE GRÀFICA HELGA JÚAREZ
IMPRESSIÓ I MUNTATGE SIGNART**

